KANSANELÄKELAITOS
Etuuspalvelujen lakiyksikkö

Lausunto

Kela|Fpa

22.10.2019

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta 23.10.2019

Kansaneläkelaitoksen lausunto hallituksen esityksestä (HE 39/2019 vp) laeiksi sairausvakuutuslain 11 luvun 10 §:n sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta

Esitetyt muutokset ovat sisällöllisesti kannatettavia ja toimeenpantavissa annetussa aikataulussa.

Kansaneläkelaitos nostaa esille seuraavia asioita liittyen käsillä olevaan hallituksen esitykseen:

Sairausvakuutuslain mukaisten vähimmäismääräisten päivärahaetuuksien sekä vähimmäismääräisen kuntoutusrahan korotus on kannatettava. Muutos siirtäisi painopistettä viimesijaisesta etuudesta, toimeentulotuesta, siihen ensisijaiseen etuuteen, joka etuuden hakijalle on tarkoitettu hänen elämäntilanteessaan.

Toimeentulotuen näkökulmasta yksinhuoltajan perusosan korottaminen on myönteinen asia. Muutos vaikuttaa selkeältä toteuttaa ja on asiakkaan kannalta edullinen.

Lapsilisän osalta Kansaneläkelaitos pitää ehdotusta hyvänä ja yksihuoltajien asemaa parantavana.

Työttömyysturvalain mukaista peruspäivärahaa ehdotetaan korotettavaksi 20 eurolla kuukaudessa. Peruspäivärahan täysi määrä nousisi 32,40 eurosta päivässä 33,33 euroon päivässä eli 716,60 euroon kuukaudessa, kun kuukauteen katsotaan kuuluvan 21,5 arkipäivää. Peruspäivärahan määrä olisi laissa vuoden 2019 indeksitasossa. Täysi työmarkkinatuki on peruspäivärahan suuruinen. Peruspäivärahan korotus merkitsisi vastaavaa korotusta ansiopäivärahan perusosaan. Peruspäivärahan määrällä on myös vaikutus vuorottelukorvauksen tasoon, jonka suuruus määräytyy työttömyyspäivärahan perusteella.

Peruspäivärahan korotus nostaa myös liikkuvuusavustuksen määrää, sillä työttömyysturvalain 8 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan liikkuvuusavustus on 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun peruspäivärahan suuruinen.

Täysimääräisen elatustuen määrää ehdotetaan korotettavaksi seitsemällä eurolla kuukaudessa. Elatustuen täysi määrä nousisi korotuksen myötä 158,74 eurosta 165,74 euroon kuukaudessa vuoden 2019 tasossa.

Elatustuen määrä ei automaattisesti nouse ehdotetulle tasolle tilanteissa, joissa elatustuki on myönnetty elatusavun maksamisen laiminlyönnin perusteella ja elatusapu on aikanaan vahvistettu vahvistamisajankohdan mukaisen täysimääräisen elatustuen suuruiseksi.

Jos täysimääräisen elatustuen määrää ehdotetulla tavalla korotetaan, vahvistamisajankohdan mukaisen täysimääräisen elatustuen suuruiseksi vahvistettu elatusapu jää tuen tasokorotuksen joh-

KANSANELÄKELAITOS
PL 450, 00056 Kela
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi

FOLKPENSIONSANSTALTEN
PB 450, 00056 Kela
Telefon 020 634 11
fornamn.efternamn@kela.fi

dosta täysimääräistä elatustukea alhaisemmaksi. Tällöin elatusavun maksamisen laiminlyönnin perusteella maksettava elatustuki maksetaan elatustukilain 10 §:n 2 momentin mukaisesti vain vahvistetun elatusavun suuruisena.

Jotta elatustuki voitaisiin maksaa täysimääräisenä, elatusavun määrää tulisi korottaa vähintään elatustuen tasolle. Jollei elatusavun korottaminen ole mahdollista elatusvelvollisen taloudellisen tilanteen vuoksi, tulisi saada aikaan uusi elatussopimus tai tuomioistuimen päätös, jossa todettaisiin elatusavun alhaisuuden johtuvan siitä, että elatusvelvollisen ei katsota kykenevän suorittamaan korkeampaa elatusapua.

Kauko Kivimäki

lakimies

Etuuspalvelujen lakiyksikkö

Kela